

ORIJENTACIJA NA FARMACIJU U PRAKSI **Olivera Laban-Božić, Milena Radojičić**

Najkraće rečeno, u farmaciji, kao naučnoj i stručnoj disciplini, u osnovi se uči priprema odnosno proizvodnja lekova i postupak snabdevanja stanovništva lekovima, kao i davanje –pružanje informacija o njima stručnoj i opštoj javnosti. Ako ovu definiciju želimo da pojasnimo i proširimo, možemo reći da su u nju uključeni tumačenje sadržaja recepta, priprema leka ili medicinskog sredstva za izdavanje, stavljanje odgovarajućih podataka- oznaka na lek ili medicinsko sredstvo i izdavanje-uručivanje leka ili medicinskog sredstva pacijentu. Takođe, definicija obuhvata i sticanje znanja o izboru i upotrebi lekova, kao i o pružanju konsultativnih usluga koje se odnose na korišćenje lekova i medicinskih sredstava.

Uloga farmaceuta i drugih farmaceutske zdravstvenih radnika opisuje se na sledeći način: "da se radi o profesiji odgovornoj za pravilnu i adekvatnu primenu lekova i medicinskih sredstava, kao i za pružanje usluga kojima se postižu najbolji rezultati u lečenju ". Takođe, u materijalu "Farmacija budućnosti " kaže se da farmacija predstavlja, u osnovi, sistem znanja kojim se pruža zdravstvena usluga korišćenjem saznanja o lekovima i njihovom dejstvu.

Polazeći od značaja farmacije i njene sveobuhvatnosti, smatramo da je potrebno dati osnovne definicije iz različitih područja farmaceutske delatnosti, kako bi se postiglo što bolje razumevanje poglavlja koja slede.

1. Dobra proizvođačka praksa (GMP), Dobra praksa u skladištenju (GSP), Dobra apotekarska praksa (GPP), Dobra klinička praksa u kliničkom ispitivanju (GCP), Dobra laboratorijska praksa (GLP), Farmakopeja, Gotov lek, Medicinsko sredstvo...

Svakako bi se mogle na ovom mestu prikazati i mnoge druge definicije, manje ili više opšte, ili usmerene prema nekoj specifičnoj vrsti i grani farmaceutske delatnosti. Mi ćemo se, imajući u vidu namenu ovog udžbenika, zadržati na pristupu i definicijama koji karakterišu farmaciju kao neophodan deo ukupne zdravstvene zaštite. Znači, u delu farmaceutske zdravstvene zaštite, farmaceutske stručni kadar je "odgovoran za obezbeđenje lekova u svrhu terapije iz koje bi, kao krajnji rezultat, proisteklo poboljšanje kvaliteta života pacijenta ". Takođe, ovaj kadar je najpristupačniji član savremenog zdravstvenog tima i najčešće je i prvi stručnjak kome se obraća za pomoć ili savet kod mnogih uobičajenih i najčešće prisutnih obolenja i drugih zdravstvenih problema.